

Programmabegroting Jeugdhulp Holland Rijnland 2018

Toelichting op de begroting voor de regionale jeugdhulp

TWO Jeugdhulp Holland Rijnland

27 oktober 2017

RAADSLEDEN WILLEN MEER RIJKSGELD VOOR JEUGDHULP

Binnenlands Bestuur 18 september 2017

Ruim de helft van alle gemeenteraadsleden voorziet in 2018 tekorten in het jeugdzorgbudget. Het rijk moet met extra geld over de brug komen, vinden acht op de tien raadsleden – inclusief die van de PvdA.

De vrees voor (verder) oplopende tekorten op het gebied van de jeugdzorg blijkt uit een door Citi-sens/Necker van Naem uitgevoerde enquête onder 937 raadsleden, in opdracht van Binnenlands Bestuur en in samenwerking met de NOS. Veel raadsleden vrezen voor groeiende wachtlijsten in de jeugdzorg.

Van Rijn

Om (verdere) budgettaire tekorten op het terrein van de jeugdzorg te voorkomen, moet er volgens een ruime meerderheid van de raadsleden – 79 procent – dus extra geld komen van het rijk. Met het budget dat ze van PvdA-staatssecretaris Van Rijn voor de jeugdzorg hebben gekregen, komen ze niet uit.

Middelen overhevelen naar de jeugdzorg vanuit andere taakvelden geldt als tweede keuze. Van de raadsleden die uitgaan van gemeentelijke tekorten, ziet een op de tien de oplossing in het – tijdelijk – versoberen van het jeugdzorgbeleid. Het zijn de VVD-raadsleden die daar het meest voor voelen. Slechts een kleine minderheid van alle raadsleden oppert het – tijdelijk – laten oplopen van wachtlijsten. Het werken met opnamestops is op paar D66- en VVD-raadsleden na een no go-area.

Toegankelijkheid in gevaar

Van alle gedecentraliseerde taken wordt de jeugdzorg door ruim twee op de drie raadsleden aangeduid als het veld waarop gemeenten de meeste risico's lopen. Als grootste risico's worden het budget, de kwaliteit en de toegankelijkheid van de jeugdzorg genoemd. Wat opvalt, is dat VVD'ers zich relatief gezien het minst zorgen maken over de kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg. Het zijn vooral de GroenLinks-raadsleden – 70 procent – die de toegankelijkheid als risico zien, terwijl SP-raadsleden de kwaliteit van de jeugdzorg bedreigd zien door de budgettekorten.

Tekorten jeugdzorg

Samen met de NOS heeft Binnenlands Bestuur ook een onderzoek gedaan onder 228 gemeenten naar onder andere de tekorten in de jeugdzorg. Dat item werd 18 september jl. door de NOS uitgezonden. Binnenlands Bestuur bracht de uitkomsten diezelfde dag op de website.

Inhoud

Vooraf	5
Leeswijzer	5
1. Analyse	7
1.1 Realisatie en prognose.....	7
1.2 Analyse toename uitgaven	8
1.3 Analyse daling inkomsten – integratie uitkering sociaal domein.....	9
2. Uitgangspunten Programmabegroting 2018.....	10
2.1 Door gemeenten vastgestelde besluiten 2014 - 2017	10
2.2 Uitgangspunten 2018	11
2.3 Realistisch begroten met budget voor innovatie	12
3. Risicoparagraaf.....	14
4. Algemene toelichting begroting Jeugdhulp 2018.....	16
4.1 Tarieven.....	17
4.2 Opvallende zaken per resultaatovereenkomst/onderdeel.....	17
4.3 Totaaloverzicht	20
5. Bijlage	21

TWO JEUGDHULP HOLLAND RIJNLAND

De gemeenten in Holland Rijnland hebben in 2014 het DB van Holland Rijnland gevraagd zorg te dragen voor de inrichting van de TWO Jeugdhulp. De TWO Jeugdhulp heeft de daarbij de volgende missie:

Namens de deelnemende gemeenten realiseren van een adequaat aanbod van goede, passende en tijdige (specialistische) hulp aan jeugdigen en gezinnen.

Diensten TWO Jeugdhulp

- Het faciliteren van de procesregie op de te realiseren transformatie in de jeugdhulp;
- Het verzamelen van gemeentelijke wensen en behoeften, evenals het leveren van input aan gemeenten voor eventuele verdere beleidsontwikkeling op het terrein van jeugdhulp;
- Het voorbereiden van de inkoop van jeugdhulp, het contracteren van jeugdhulpaanbieders;
- Het voeren van contractmanagement en -beheer;
- Het verstrekken van periodieke managementrapportages aan gemeenten over budgetuitputting, zorggebruik en prestatie-indicatoren
- Het signaleren, analyseren, monitoren en sturen op basis van de periodieke managementrapportages ten behoeve van beleidsontwikkeling, inkoop, budgetuitputting en contractmanagement;
- Het accorderen van facturen en zorgdragen voor tijdige betaling;
- Het optreden als budgethouder en het verantwoorden van de bestede middelen op basis van toetsing aan het contract;
- De archivering van alle relevante (contract) stukken betreffende het opdrachtgeverschap;
- Het bieden van een Servicedesk voor vragen van aanbieders of gemeenten (cliënten dienen zich tot gemeenten te wenden).
- Het inrichten, bemensen en doorontwikkelen van de Jeugdbeschermingstafel.

Vooraf

De uitvoering van de jeugdhulp brengt hoge financiële uitgaven door gemeenten met zich mee. Het is inmiddels een gegeven dat daar te weinig inkomsten van het Rijk, via de integratie uitkering sociaal domein / onderdeel jeugd, tegenover staan. De filosofie van de Jeugdwet kan rekenen op een breed draagvlak bij gemeenten en jeugdhulpaanbieders: zo vroeg mogelijk, zo dichtbij als mogelijk en in samenhang. Dit moet leiden tot een verbetering van de dienstverlening waarmee eveneens een meer kosteneffectieve uitvoering kan worden bereikt. De vernieuwing van de jeugdhulp is echter een complex veranderproces dat veel tijd en energie vraagt van alle betrokkenen.

De TWO Jeugdhulp Holland Rijnland heeft op basis van de realisatie van de jeugdhulp 2016 in de notitie Prognose Uitgaven Jeugdhulp 2017 van april 2017 aangegeven dat voor de uitvoering van de regionale jeugdhulp in Holland Rijnland een substantieel nadelig saldo wordt voorzien van gemiddeld ruim 6 miljoen per jaar. In de genoemde notitie is ingegaan op de redenen van het financiële ontwikkelingen en zijn tevens de knelpunten in de sturing voorgelegd met hieraan gekoppeld mogelijke voorstellen tot verbetering. Op basis van die notitie is door de gemeenten onder andere besloten in te stemmen met de uitbreiding van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp Holland Rijnland, en daarvoor de komende jaren in totaal € 7,9 miljoen extra beschikbaar te stellen om de transformatie te stimuleren en cliëntvolgend budget mogelijk te maken.

Medio 2017 is opnieuw door de TWO Jeugdhulp een balans opgemaakt van de ontwikkeling van de jeugdhulp in de regio en de financiën die daarvoor nodig zijn. Daarna is een geactualiseerde Programmabegroting Jeugdhulp 2017 (v2) opgesteld omdat de huidige Programmabegroting 2017 van oktober 2016 dateert. Geconstateerd wordt dat de kosten in 2018 stijgen en de inkomsten van het Rijk verder dalen. Voor het opmaken van de balans en om te komen tot een realistische begroting 2018 is opnieuw een prognose gemaakt. De geactualiseerde prognose toont aan dat bij ongewijzigde uitvoering op basis van 'Hart voor de jeugd', het totale beschikbaar gestelde regionale jeugdhulpbudget ruim wordt overschreden. Hierbij is ook al rekening gehouden met de extra middelen die aan het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp zijn toegevoegd. Op basis van de geactualiseerde informatie is de voorliggende Programmabegroting Jeugdhulp Holland Rijnland 2018 opgesteld.

De gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem voeren, conform de afspraken over lokale inkoop, zelf de inkoop van de jeugdhulp uit. Zij hebben de opdracht in de aanbesteding Jeugdhulp 2018-2021 "Sterke partners voor de jeugd" definitief gegund aan GO! Voor jeugd. De gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem sluiten voor de inkoop veiligheid, gesloten jeugdhulp en enkele regionale diensten (Veilig Thuis, CIT, JPT) aan bij de voorliggende programmabegroting 2018. De gemeente Voorschoten is voor de inkoop Jeugdhulp aangesloten bij de regio Haaglanden.

Leeswijzer

Dit document bevat de nadere toelichting op de Programmabegroting Jeugdhulp 2018. De begroting is de vertaalslag van de vastgestelde inkoopstrategie en het inkoopplan Jeugdhulp Holland Rijnland 2017-2019. In het inkoopplan zijn de kaders voor de contracten 2017-2019 opgenomen. Deze zijn uitgewerkt in vijf resultaatovereenkomsten:

1. Jeugd- en gezinsteams (JGT)
2. Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED)
3. Jeugdhulp met verblijf
4. Ambulante Jeugdhulp
5. Veiligheid

Deze begroting is opgebouwd op basis van de nu bekende gegevens. Jeugdhulp is een relatief nieuwe taak voor de gemeenten. De daadwerkelijk realisatie Jeugdhulp is mede afhankelijk van een soms fors fluctuerend aantal kinderen/jeugdigen dat een beroep doet op verschillende vormen van Jeugdhulp. Naarmate gemeenten meer inzicht ontwikkelen in realistische gegevens, kan de begroting dichterbij de verwachte realisatie worden gebracht.

In deze notitie wordt inzicht gegeven in de berekening van de extra benodigde financiële middelen voor 2018 en het verwachte verschil met de inkomsten vanuit het Rijk in de periode 2018 – 2019. De notitie start met een inleiding en vervolgt met de uitgangspunten voor het opstellen van deze begroting. Daarna komt de algemene toelichting op de begroting aan bod en daarna de bepaling van de tarieven met aansluitend de meest opvallende zaken per resultaatovereenkomst/onderdeel. De notitie kent een uitgebreide risicoparagraaf.

Op een enkele plek wordt stilgestaan bij de positie van de gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem omdat zij, conform de afspraken over lokale inkoop, grotendeels zelf de inkoop van de jeugdhulp uitvoeren.

1. Analyse

De TWO Jeugdhulp stelt vast dat ondanks eerdere ingrepen in 2017 een nog groter verschil is ontstaan, en verwacht ook voor de komende jaren 2018 - 2020 een te groot verschil blijft bestaan, tussen de beschikbare financiële middelen en de vraag naar jeugdhulp. Het door het Rijk beschikbaar gestelde budget daalt hiervoor te snel. Dat dit geen probleem is voor Holland Rijnland alleen blijkt ook uit het onderzoek dat Binnenlands Bestuur samen met de NOS in september 2017 heeft uitgevoerd (zie kader pagina 2).

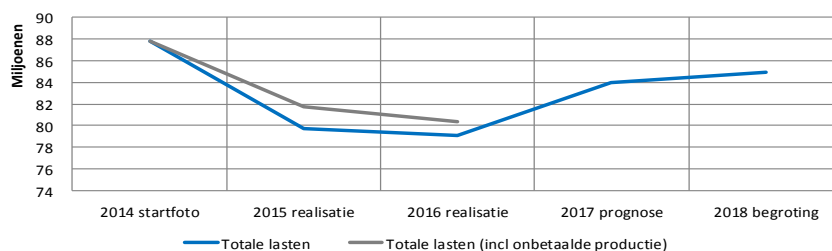
In 2017 is gestuurd op het verminderen van de jeugdhulpkosten onder andere door selectie bij overschrijding van het budgetplafond – via de inzet van cliëntvolgend budget. De kosten voor jeugdhulp nemen in 2017 ten opzichte van 2016 echter niet af. Het verwachte tekort voor 2018 wordt overigens niet alleen veroorzaakt door een toename van de uitgaven maar ook door een nog sterkere daling van de inkomsten dan al was voorzien. Het totale geprognosticeerde tekort ad € 6,76 miljoen over 2017 wordt hieronder verklaard.

1.1 Realisatie en prognose

Met het opstellen van de Startfoto Jeugdhulp Holland Rijnland (juni 2013) heeft de regio een op ervaring van eerdere jaren gebaseerde prognose gemaakt van de kosten die met de uitvoering van de Jeugdwet in de regio gemoeid zouden zijn. Om een goed beeld te krijgen van de ontwikkeling van de financiën en het volume van de jeugdhulp in de regio is vanuit de cijfers van de Startfoto gekeken naar de huidige cijfers. In het Inkoopplan 2017 is de gemeenten de gelegenheid geboden het geheel of een deel van jeugdhulp lokaal aan te besteden. Twee gemeenten hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt. Voor een goede vergelijking van de realisatiecijfers 2014 – 2017 is de in de Startfoto Jeugdhulp opgenomen prognose vertaald naar de huidige situatie waarbij 11 gemeenten de jeugdhulp in z'n geheel regionaal hebben aanbesteed en twee gemeenten dit gedeeltelijk hebben gedaan. Dit leidt tot het volgende verloop van de verwachte, de gerealiseerde en de te verwachten bestedingen:

Kostenontwikkeling Jeugdhulp 2014-2018 Holland Rijnland (betrekking op jaar)

Lasten (vergelijkbaar met huidige inkoop)	2014 startfoto	2015 realisatie	2016 realisatie	2017 prognose	2018 begroting
Jeugd- en gezinsteam (incl. lokaal deel)	(in reg. jeugdhulp)	10.671.688	9.797.810	11.038.551	9.863.758
Regionale jeugdhulp (realisatie*)	64.479.814	48.741.619	49.424.195	52.378.485	54.702.967
Gesloten jeugdhulp	4.800.000	2.975.093	3.576.013	3.841.325	3.877.000
Jeugdbescherming en jeugdreclassering	4.700.000	6.646.728	6.015.774	6.369.990	6.415.000
VeiligThuis, JBT, CIT, JPT	(in reg. jeugdhulp)	2.691.105	2.697.743	2.884.624	2.752.204
PGB	13.843.124	5.440.908	4.972.496	5.194.915	5.200.000
Regionale uitvoeringskosten	n.v.t.	1.258.270	1.800.347	1.813.607	1.600.000
Lokale uitvoeringskosten	n.v.t.	1.326.268	821.998	504.832	504.832
Totale lasten	87.822.938	79.751.679	79.106.375	84.026.328	84.915.761
MEE/Kwadraad inkoop					4.176.166
Overproductie (onbetaald)	n.v.t.	€ 2.034.958	€ 1.225.871		
Totale lasten (incl onbetaalde productie)	87.822.938	81.786.637	80.332.246		
*Lasten 2016 betrekking op 2015			708.461		

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat realisatie 2015 ongeveer € 6 miljoen lager te zijn dan de raming volgens de Startfoto Jeugdhulp HR, dit betekent een kostendaling van 6,9%. Hierbij is rekening gehouden met het aandeel van niet volgens contractafspraken uitgevoerde jeugdhulp en dus onbetaalde realisatie van € 2 miljoen – de feitelijke daling voor de regio bedraagt hiermee van 2015 naar 2016 ruim 9%. De uitgaven zijn in 2016 verder licht gedaald met € 650 duizend (en 1,5 miljoen als de niet volgens contractafspraken uitgevoerde jeugdhulp meetelt – dat is een daling van 1,8%).

De geactualiseerde prognose 2017 laat echter een ander beeld zien. Daar waar een dalende lijn was ingezet lijkt de behoefte aan financiering in 2017 met ruim 6% te zullen stijgen ten opzichte van 2016. Hieronder wordt tekst en uitleg gegeven over de stijging. Niettemin zijn de geprognostiseerde kosten voor de regionale jeugdhulp in 2017 zo'n € 3,8 miljoen lager dan de verwachte kosten zoals opgenomen prognose in de Startfoto Jeugdhulp HR. Dit betekent een daling van 4,3%.

1.2 Analyse toename uitgaven

Toename trajecten

Naast een prognose op financiën hebben we op basis van de nu bekende gegevens een prognose gemaakt van het aantal trajecten en cliënten. Deze prognose laat een toename zien van het aantal trajecten dat gebruik maakt van jeugdhulp: als we uitsluitend de regionaal gecontracteerde jeugdhulp bekijken zien we tussen 2015 en de prognose over 2017 deze stijging over alle sectoren. Dit zijn overigens geen unieke cliënten, aangezien meerdere trajecten per cliënt kunnen worden ingezet. De jeugdigen die nu een beroep doen op gespecialiseerde jeugdhulp, hebben allen een geldige verwijzing. De jeugdhulpaanbieders starten de trajecten op basis van de verwijzing jeugdhulp.

Wet langdurige zorg (Wlz)

Vanaf de invoering van de jeugdwet bestaat enige onduidelijkheid over de verhouding Wlz / Jeugdwet. De grenzen van de Wlz zijn inmiddels door het ministerie nader vormgegeven. Een deel van de kinderen die was aangemerkt als Wlz indiceerbaar stroomt nu definitief in de Jeugdwet in. De toegang tot Wlz is en was strenger voor hele jonge kinderen dan nu de toegang tot jeugdhulp. Het effect is dat jongere kinderen vaker en vroeger, en intensiever hulp vanuit de jeugdwet krijgen. Er is dus sprake van groei van de doelgroep door enerzijds de werking tussen de Wlz en de jeugdwet en anderzijds een ander instroombeleid onder de jeugdwet dan onder de Wlz. Dit betreft geen vrije keuze van de jeugdige of zijn/haar ouders.

Met ingang van 1 juli 2017 is weer een groep cliënten die al in zorg zijn vanuit de Wlz onder de jeugdwet komen te vallen. De regio zou vanuit het Rijk een volledige financiële compensatie ontvangen voor deze jeugdhulp. Hiermee is in de eerdere prognose 2017 rekening gehouden. Dit lijkt nu niet zo te zijn waardoor de regio deze kosten zelf moet financieren. De precieze omvang van voormalige Wlz jeugdigen in de jeugdwet moet door aanbieders nog meer inzichtelijk gemaakt worden.

LVB

Als we naar de cliëntenaantallen in deze sector (licht verstandelijke beperkten) kijken is bij de grootste aanbieders voor deze jeugdigen een toename te zien van ongeveer 100 cliënten. (2015: 283 cliënten; prognose 2017: 379 cliënten).

Begeleiding

Bij begeleiding is een grote stijging te zien van instroom van het aantal cliënten. Hiermee zijn extra kosten gemoeid van circa € 1 miljoen. In de prognose van de aantallen is een stijging van 200 cliënten te zien tussen 2015 en 2017 bij de grotere aanbieders. De cliënten stromen allen in met een geldige verwijzing. De meeste cliënten stromen in met een verwijzing vanuit het JGT.

Gesloten Jeugdhulp

Er is in Zuid Holland nog steeds een stijging zichtbaar in de vraag naar gesloten jeugdhulp. Dit is dure jeugdhulp waar vanuit de TWO en gemeenten de sturingsmogelijkheden minimaal zijn. Gesloten jeugdhulp wordt ingezet na een rechtelijk besluit. Daarnaast is de regio financieel verantwoordelijk wanneer sprake is van voogdij, en wanneer jeugdigen van buiten onze regio in onze regio gesloten geplaatst worden. Qua aantallen ziet de groeiprognose er zo uit: 2015: 28 plaatsingen, 2016: 58 plaatsingen, 2017: 31 plaatsingen (tot juli 2017).

Landelijk Transitie Arrangement (LTA)

Het Landelijk Transitie Arrangement regelt plaatsing van cliënten met een complexe hulpbehoefte. Een beperkt aantal zeer specialistische jeugdhulpaanbieders is hiervoor landelijk gecontracteerd. De kosten voor de geboden hulp wordt gefinancierd vanuit de lokale begrotingen. Toeleiding naar LTA-jeugdhulp gaat buiten de TWO jeugdhulp om. Voorgaande jaren maakte het LTA bij een ook regionaal gecontracteerde partij budgettair onderdeel uit van het regionale contract. In 2017 is dit niet meer het geval. Het effect is dat de uitgaven LTA bij gecontracteerde partijen lopende het jaar meer inzichtelijk worden, terwijl in voorgaande jaren deze productie pas achteraf zichtbaar werd. In de oorspronkelijke begroting 2017 is een bedrag opgenomen voor de niet regionaal gecontracteerde LTA-aanbieders. Dit bedrag blijkt onvoldoende te zijn. In de begroting 2018 is hiermee rekening gehouden.

1.3 Analyse daling inkomsten – integratie uitkering sociaal domein

Tegenover de uitgaven staan de baten vanuit de integratie uitkering sociaal domein / onderdeel jeugd. Deze middelen worden door het Rijk aan de gemeenten verstrekt op basis van een objectief model en voor een klein onderdeel (voogdij en 18+) op basis van historische gegevens. De baten in deze regio nemen door de invoering van het objectieve verdeelmodel¹ sterk af. Dit nadeel is betrokken bij de prognose uitgaven Jeugdhulp Holland Rijnland 2017, 2018 en 2019, die begin 2017 is gedeeld. Ondertussen laat de meicirculaire 2017 echter in 2018 en 2019 een afname van € 3,4 miljoen en in 2020 een verdere afname zien van € 2,9 miljoen voor de 11 gemeenten in Holland Rijnland ten opzichte van de meicirculaire 2016, waarmee in de eerste prognose 2017 gerekend is. De prognose is daarmee terug op vrijwel het niveau van de prognose ten opzichte van de meicirculaire 2015.

Opvallend is dat de middelen bij enkele gemeenten op het historische onderdeel (18+ en voogdij) sterk afnemen. Voor Leiden halveert dit bedrag bijna. Alles bij elkaar genomen gaat het om een nadeel van € 1,7 miljoen voor de 11 gemeenten in Holland Rijnland. Er wordt gezocht naar redenen waarom het aantal geleverde zorgdagen 18+ en voogdij zo sterk binnen deze gemeenten is afgenomen. De regio heeft in 2015 en 2016 per aanbieder vaste budget afspraken gemaakt omdat geen actuele informatie op BSN-niveau voorhanden is.

¹ Naar verwachting wordt eind 2017 de eerste evaluatie van het objectief verdeelmodel aan de Tweede Kamer aangeboden. Welke maatregelen naar aanleiding van deze observatie genomen worden is niet te voorspellen.

Verder onderzoek hierop is noodzakelijk. Op dit moment vindt dit plaats in het kader van de compensatieregeling voogdij en 18+.

De rest van het verschil in inkomsten is niet zo duidelijk verklaarbaar. Dit hangt samen met de maatstaven die onder het verdeelmodel hangen, zoals aan afname van het aantal eenoudergezinnen in een bijstandsuitkering. Op dit moment is er gekozen geen detailanalyse op het objectief verdeelmodel te maken, wellicht maakt deze wederom grote daling dit wel noodzakelijk. Feit is dat het extra gevraagde budget in de lange termijn prognose uitgaven Jeugdhulp Holland Rijnland 2017, 2018 en 2019 gebaseerd waren op de meicirculaire 2016 en dat de voor deze regio nadelige uitkomsten van de meicirculaire 2017 hierin nog niet betrokken zijn. Dit betekent een nadeel van totaal 12,7 miljoen per jaar voor de komende vier jaar.

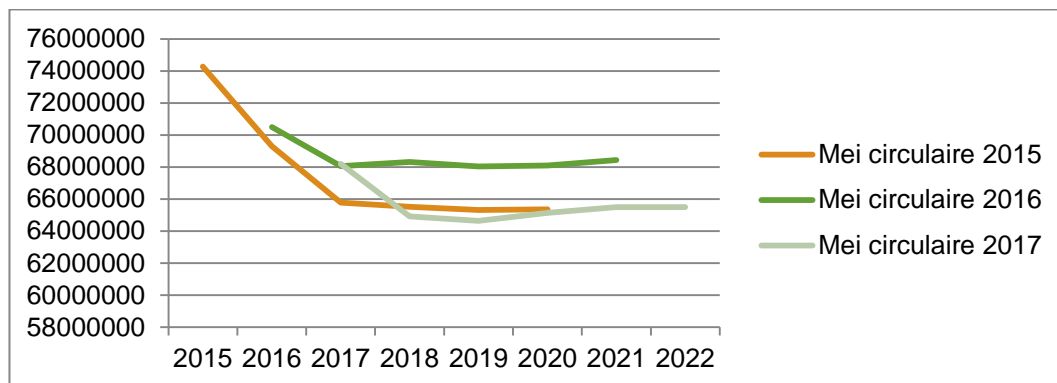

Fig. Grote verschillen tussen de verschillende circulaire's zichtbaar voor de 11 gemeenten.

In paragraaf 5 zijn vergelijkende tabellen opgenomen met de baten en de lasten van de regionale jeugdhulp.

Om tot een daling van de uitgaven te komen, is het noodzakelijk de sturing op het jeugdhulpstelsel te intensiveren. Inmiddels hebben de gemeenten regionaal een begin gemaakt met het opstellen van samenwerkingsagenda die tot meer sturing moet gaan leiden.

2. Uitgangspunten Programmabegroting 2018

2.1 Door gemeenten vastgestelde besluiten 2014 - 2017

De gemeenten hebben in de periode 2014 - 2017 een aantal besluiten genomen die ook als uitgangspunt dienen bij het opstellen van de Programmabegroting 2018:

- Budget neutraal werken > Rijksbudget (integratie uitkering sociaal domein) = werkbudget (Programmabegroting Jeugdhulp)
- Prognose 2017, 2018 en 2019
- Tijdelijk Fonds Jeugdhulp, innovatie en cliëntvolgend budget
- Contractering Jeugdhulp 2016 - 2019, conform de inkoopstrategie en het inkoopplan 2016 - 2019
- Bekostiging 2018.

2.2 Uitgangspunten 2018

Het beleidsuitgangspunt van budget neutraal werken, dat wil zeggen dat het Rijksbudget conform de integratie uitkering sociaal domein het financiële kader vormt voor de Programmabegroting Jeugdhulp, heeft in 2015 en 2016 geresulteerd in het achteraf toevoegen van extra middelen van de gemeenten om de realisatie te kunnen bekostigen. Voor 2017 hebben de gemeenten het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp voor het versnellen van de transformatie en het systeem van het Cliëntvolgend budget voor de financiering van urgente casussen in het leven geroepen. Beide maatregelen hebben er in 2017 nog niet toe geleid dat de kosten van de jeugdhulp in evenwicht komen met de inkomsten. Investeren in transformatie levert pas op de lange termijn ook een mogelijke financiële resultaat op. Dit wordt geconstateerd op basis van de realisatie tot nu toe en de geactualiseerde prognose voor de realisatie 2017. De financiële effecten van de transformatie worden dan ook veelal pas op de lange termijn verwacht. Dit verklaart de steeds terugkerende vraag aan gemeenten om extra middelen beschikbaar te stellen en het bemoeilijkt eveneens de dialoog met de jeugdhulpaanbieders.

De vraag dringt zich dan ook op of het beleidsuitgangspunt van budget neutraal werken leidt tot terugdringing van de kosten voor de jeugdhulp. Rijksbudget = Werkbudget is door de gemeenteraden bedoeld om aan te geven dat de middelen niet onbegrensd zijn. Voor terugdringing van de kosten op korte en langere termijn is het echter van belang om binnen het beleidskader 'Hart voor de Jeugd' toegespitste kaders nader te concretiseren. In een separaat traject wordt door de gemeenten daarom gewerkt aan een vernieuwde samenwerkingsagenda op basis van de uitwerking van de sturingsprioriteiten. Het resultaat van de sturing laat zich nu nog niet becijferen.

Onderzocht is hoe andere regio's de financiële tekorten op de jeugdhulp opvangen. Daaruit blijkt dat de regio's in grote mate verschillen van de wijze waarop de financiering en de sturing ter hand worden genomen. De toegang, de beschikbaarheid van middelen, de wijze van inhoudelijke sturing en de wijze van contractering en bekostiging verschillen per regio. Een goede benchmark is niet voorhanden.

Daarom worden voor het opstellen van de Programmabegroting Jeugdhulp 2018 met als vertrekpunt 'Hart voor de Jeugd', andere uitgangspunten voorgesteld:

Van een budget neutrale begroting naar een realistische begroting

- In de begroting wordt uitgegaan van reële begrotingscijfers, mede gebaseerd op de realisatie 2015, 2016, de geactualiseerde prognose 2017 en de uitvraag bij de jeugdhulpaanbieders op relevante ontwikkelingen per sector.
- Per type jeugdhulp wordt een bedrag opgenomen gebaseerd op het gebruik 2015 /2016 en de prognose 2017. De maximale bestedingsruimte per aanbieder is een afgeleide van dit bedrag per type jeugdhulp. Bij de verdeling van de bestedingsruimte houdt TWO Jeugdhulp rekening met kwaliteit, tarief, innovatie en de wijze waarop aanbieders afgelopen jaren omgegaan zijn met de budgettaire krapte. De begroting wordt opgebouwd uit de benodigde bestedingsruimte per type jeugdhulp.
- Voor aanbieders die geen of onvoldoende historie hebben voor wat betreft de besteding voor jeugdhulp in Holland Rijnland, wordt de maximale bestedingsruimte contractueel vastgelegd op € 0,--. De aanbieder treedt in contact met Holland Rijnland, wanneer de eerste cliënt met een verwijzing bij hen bekend is. Het budgetplafond wordt opgebouwd op basis van concrete cliënten.

- De reeds toegevoegde en toegezegde gelden in en voor het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp tot en met 2018 maken onderdeel uit van de programmabegroting 2018.
- Cliëntvolgend budget voor aanbieders bij het bereiken van de maximale bestedingsruimte wordt afgeschaft, met uitzondering van cliëntvolgend budget voor buitenregionale plaatsing van jeugdigen.

De basis op orde, sturen op transformatie

Vanuit het beleidskader 'Hart voor de Jeugd' blijft het oordeel van de professional voor de in te zetten hulp van kracht. Zij bepalen wat nodig is. De organisaties achter deze professionals bieden evenwel het kader voor de transformatie naar betere en goedkopere jeugdhulp. Om de dialoog met de organisaties over de transformatie te vergroten, is het belangrijk dat allereerst de basis op orde is. Veel aanbieders werken bijvoorbeeld nog niet (volledig) met het automatisch berichtenverkeer waardoor het tijdig monitoren en sturen op budgetoverschrijdingen niet of onvoldoende mogelijk is.

Basis op orde

Met alle jeugdhulpaanbieders worden individuele afspraken voortgezet over de nakoming van de contractuele basisverplichtingen. Afhankelijk van de omvang van de organisatie en/of soort zorg, wordt een verbetertraject ingezet. Indien jeugdhulpaanbieders niet voldoen aan de contractuele verplichtingen, worden de mogelijkheden tot inzet van die organisatie afgebouwd. Op onder andere het wachtlijstbeheer, de wachttijden, de juistheid en compleetheid van administreren en factureren en de aansluiting op het automatische berichtenverkeer wordt gestuurd. Daarnaast worden enkele technische maatregelen onderzocht die kunnen leiden tot een betere voorspelbaarheid van de kosten van de jeugdhulp. Hierbij wordt bezien of aansluiting kan worden gezocht bij de werkwijze die zorgverzekeraars hanteren.

Sturen op transformatie

De realistische begroting is voor aanbieders een gunstige ontwikkeling en biedt meer rust en zekerheid voor het komende jaar. Daar staat tegenover dat jeugdhulpaanbieders nadrukkelijk en aantoonbaar moeten innoveren. Innovatie blijft dan ook een vast onderdeel van het budget van de jeugdhulpaanbieder (zie verder aantoonbare innovatie belonen). Om dit innovatietraject kracht bij te zetten, wordt op bestuurlijk niveau ook een rondgang gemaakt bij de jeugdhulpaanbieders. Sturen op transformatie houdt ook sturing op kosten in.

Regionale samenwerkingsagenda

Ook beleidsmatig moeten er keuzes worden gemaakt om de transformatie zorgvuldig te laten verlopen. Door de gemeenten wordt daarom gewerkt aan een vernieuwde samenwerkingsagenda waarvan het contour in december 2017 wordt opgeleverd.

2.3 Realistisch begroten met budget voor innovatie

Om de hierboven beschreven uitgangspunten te vertalen naar een begroting is een verdere uitwerking gemaakt. Die uitwerking heeft tot doel om in de financiering voldoende prikkels op te nemen die kunnen leiden tot een versnelling van de transformatie en het uiteindelijk meer in evenwicht komen van de gemeentelijke uitgaven en inkomsten van en voor jeugdhulp.

De programmabegroting Jeugdhulp 2018 is een realistische begroting met daarin inbegrepen een regionaal budget voor het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp.

Er wordt uitgegaan van reële begrotingscijfers mede gebaseerd op de realisatie 2015, 2016, de geactualiseerde prognose 2017 en de uitvraag bij de jeugdhulpaanbieders op relevante ontwikkelingen per sector. Vervolgens wordt binnen de realistische begroting een percentage van in totaal 5% van de maximale bestedingsruimten vrijgemaakt. De gelden die hiermee zijn gemoeid worden aan het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp toegevoegd. De jeugdhulpaanbieders kunnen ter financiering van innovatieplannen tot een percentage van 3% van het totaal van de maximale bestedingsruimten aan extra inkomsten genereren indien ze aantoonbaar getransformeerde jeugdhulp kunnen leveren. De jeugdhulpaanbieders kunnen al of niet in combinatie met een of meerdere ketenpartners een innovatieplan indienen waarvan de financiering vanuit het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp zal plaatsvinden. De voorwaarden voor benutting van het fonds worden vooraf vastgesteld door de gemeenten en de plannen worden vooraf door de gemeenten beoordeeld. Hierdoor wordt de transformatie gestimuleerd voor de gehele jeugdhulp en worden de jeugdhulpkosten (uitgaande van de gehele begroting) met minimaal 1,26% verlaagd. Waarbij opgemerkt dat de tijdsduur van het fonds ook de tijdsduur van de korting is.

Voordeel:

- De visie 'Hart voor de Jeugd' blijft in de vertaling naar de begroting 2018 onverminderd van kracht;
- Voor het jaar 2018 wordt er meer begroot, dan voor het jaar 2017. Dit betekent dat de jeugdhulpaanbieders een beter vertrekpunt hebben dan vorig jaar en dat wachtlijsten en wachttijden op termijn genormaliseerd worden;
- De jeugdhulpaanbieders hebben een grotere financiële prikkel om te transformeren;
- Het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp blijft een onderdeel van de begroting 2018;
- Ook kleine partijen (qua omzet) kunnen grote innovaties uitvoeren/initiëren;
- Het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp is transparant en zichtbaar voor de buitenwereld en onder voorwaarden ook beschikbaar voor ketenpartners;
- De financiering van het totaal aan plannen is begrensd tot 3% van het totaal van de maximale bestedingsruimten, dit betekent een directe besparing.
- De omvang van de financiering van de individuele innovatieplannen is niet gerelateerd aan de maximale bestedingsruimte van de indiener;
- De plannen zijn minder gebonden aan de reguliere bedrijfsvoering van aanbieders waardoor sturing meer vanuit het perspectief van het hele stelsel ingericht kan worden.

Kanttekeningen:

- Jeugdhulpaanbieders ontvangen in eerste instantie minder middelen dan reëel begroot is.
- De jeugdhulpaanbieders dienen aparte plannen in voor het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp. Hierdoor mist wellicht de samenhang met de reguliere uitvoering.

3. Risicoparaagraaf

Deze paragraaf start met een aantal kanttekeningen en risico's binnen de besluitvormingsroute en voorts zijn een aantal generieke risico's en maatregelen genoemd.

	Risico	Maatregel
1.	Geen unaniem besluit gemeenten.	Als gemeenten/raden besluiten het principe van realistisch begroten niet over te nemen dan zijn ontstaan er een aantal dilemma's. Als een individuele gemeente niet instemt, dan is het ultieme resultaat hiervan dat die gemeente afscheid moet nemen van de regionale samenwerking. Als meerdere gemeenten niet instemmen, dan zal er een andere meer complexe discussie ontstaan. Er bestaat geen gremium 'boven' de gemeenten/raden dat hierover besluiten kan nemen. Voor uitstel van besluitvorming geldt dat er dan kan niet voldoende jeugdhulp ingekocht kan worden. Jeugdhulpaanbieders gaan niet (meer) voor eigen rekening produceren. Er zullen aanbieders zijn die de contracten niet gaan ondertekenen en de dienstverlening gaan afbouwen. Onvoldoende inkoop leidt vast en zeker tot nog meer cliëntenstops, veel media-aandacht en een verdere stagnatie van de transformatie. Gemeenten hebben bij wet de plicht tot het leveren van (voldoende) jeugdhulp.
2.	De definitieve besluitvorming is nog niet afgerond, terwijl de contracten voor volgend jaar al gesloten moeten worden.	Met name de omvang van de maximale declaratieruimte is afhankelijk van besluitvorming. De maximale bestedingsruimte wordt opgenomen in een bijlage bij het contract die gedurende de contracteringsperiode aangepast kan worden. De maximale bestedingsruimte per aanbieder wordt vastgesteld door het DB, opgesteld op basis van de begroting onder voorwaarde van definitieve besluitvorming. Wanneer deze afwijkt, worden aanpassingen aan deze bijlage bij het contract doorgevoerd.
3.	De Programmabegroting Jeugdhulp 2018 wordt niet vastgesteld.	Het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland gaat namens de gemeenten op basis van de DVO contracten aan met jeugdhulpaanbieders. Als daar geen vastgestelde begroting aan ten grondslag ligt dan is het DB niet gerechtigd om contracten aan te gaan. Het DB zal dan ook niet bereidwillig zijn omdat het risico van financiering dan bij het DB komt te liggen.
4.	De Programmabegroting Jeugdhulp 2018 wordt niet vastgesteld - noodscenario.	Op basis van continuïteit van zorg kan in het uiterste geval voor een periode van maximaal 8 maanden op basis van reële financiële gegevens jeugdhulp ingekocht worden. Daarna zijn de middelen uitgeput. De nieuwe gemeenteraden moeten dan nog voor de zomer een besluit nemen over de financiering voor de laatste 4 maanden van 2018. Maar ook daar moet dan wel toe besloten worden. Het noodscenario lijkt daarom nauwelijks haalbaar. Ook dit noodscenario legt vervolgens een enorme druk op de samenwerking met de jeugdhulpaanbieders en zal zeker leiden tot veel media-aandacht.

	Risico	Maatregel
1.	Onvoldoende jeugdhulp beschikbaar.	De begroting voorziet in voldoende mate in financiering van de regionale jeugdhulp. Inhoudelijke sturing kan leiden tot een versnelling van de transformatie en het daarmee afnemen van de kosten. Het tijdig formuleren van het daarop toegespitste beleid kan dit proces versnellen.
2.	Transformatie komt onvoldoende op gang. De inzet van de extra middelen impliceert een afname van kosten voor jeugdhulp op middellange en lange termijn. Wanneer de transformatie onvoldoende op gang komt of onvoldoende concreet resulteert in een afname van kosten, ontstaat een meerjarig financieel tekort.	Binnen accountmanagement sturen op gewenste transformatie. Uitsluitend transformatievoorstellen financieren waarin ook een daadwerkelijke doorrekening opgenomen is van de te verwachten efficiency. ('business case' als voorwaarde voor transformatievoorstel)
3	Er is meer jeugdhulpvolume nodig dan ingekocht kan worden.	De fluctuatie van de vraag om jeugdhulp is niet geheel te managen. Door monitoring en analyse van gegevens en door zicht op de mate van benutting van budget ten aanzien van de maximale bestedingsruimte per jeugdhulpaanbieder ontstaat tenminste tijdig inzicht in de ontwikkelingen. Mogelijke beheersmaatregelen: <ul style="list-style-type: none"> a. Andere aanbieders betrekken die nog ruimte hebben b. Wachlijst laten ontstaan c. Regionaal beschikbaar budget verhogen Daarnaast zijn de maatregelen zoals genoemd bij het principe 'basis op orde' van kracht en wordt die set aan maatregelen gedurende het jaar verder uitgebouwd.
4.	Geen dekkend aanbod van jeugdhulp Aanbieders accepteren de maximale bestedingsruimte en/of tarief niet, waardoor voor bepaalde vormen van jeugdhulp geen contracten kunnen worden afgesloten.	Aanbieders nadrukkelijk uitnodigen transformatieaanbod te doen. Waardoor totaal beschikbare budget voor de aanbieder naar boven bijgesteld kan worden. Wanneer er een tekort in het jeugdhulpaanbod ontstaat wat niet is op te vangen met regionale partijen, kunnen niet gecontracteerde aanbieders alsnog worden gecontracteerd.
5.	De (hulpverlenings) taken die de gemeenten hebben belegd bij de JGT's zijn met het huidige aantal beschikbare fte's (budget Coöperatie JGT's) instroom (kwantiteit) en/ of de kwaliteit van de huidige medewerkers, en /of een andere visie deels niet uitvoerbaar. Hierdoor zullen toeleidingen naar de specialistische jeugdhulp onvoldoende afnemen.	Mogelijke beheersmaatregelen: <ul style="list-style-type: none"> a. Een objectieve, nadere analyse door gemeenten van de door de Coöperatie JGT's gesignaleerde knelpunten. b. Concreet en specifiek omschreven plan van aanpak doorontwikkeling JGT's met resultaatafspraken. c. Monitoring van de resultaatafspraken.
6.	Het stoppen en opstarten van lokale preventieve projecten heeft mogelijk effect op de instroom in jeugdhulp.	Gemeenten informeren de TWO Jeugdhulp actief over het stoppen en starten van lokale preventieve voorzieningen. Mogelijke consequenties in instroom in jeugdhulp worden lokaal meegewogen in de overwegingen en vastgelegd in de resultaten met de aanbieder van het betreffende project. .

7.	Meer aanbod, door meerdere nieuwe aanbieders en/of door het verruimen van de maximale bestedingsruimte van in de regio al bekende aanbieders kan leiden tot meer vraag, zeker wanneer niet strikt gestuurd wordt op de instroom in jeugdhulp.	Door te monitoren op het gebruik van jeugdhulp per deelsector, in plaats van per aanbieder, ontstaat eerder en beter inzicht, waardoor eerder aanvullende afspraken met individuele aanbieders gemaakt kunnen worden.
8.	Alle kleine aanbieders ontvangen een budgetplafond van € 100.000. Dit kan leiden tot een grotere besteding bij deze aanbieders.	De besteding bij deze aanbieders wordt strak gemonitord en is onderwerp van gesprek wanneer bij een aanbieder de productie heel sterk stijgt. De verwachting is dat bij de vrijgevestigde GGZ aanbieders een hoger budgetplafond niet per se zal leiden tot een hogere vraag, omdat bij deze aanbieders de inzet vaker wordt bepaald door de capaciteit van de praktijk, dan door het aanbod.
9.	Ondanks alle zorgvuldigheid die betracht is bij het opstellen van de nieuwe wijze van bekostiging en de daar uit voortvloeiende tarieven, bestaat het risico dat de daadwerkelijke uitgaven hoger of lager uitvallen.	Met de betrokken aanbieders is afgesproken dat gedurende het jaar strak wordt gemonitord. Overeengekomen is dat wanneer blijkt dat de uitgaven significant afwijken van de uitgaven in 2017, en de verklaring daarvoor is dat de tarieven te hoog, dan wel te laag zijn, deze worden aangepast.
10.	Het digitale berichtenverkeer is nog niet volledig geïmplementeerd bij alle aanbieders. Hierdoor zijn er geen 'realtime' monitorgegevens voor handen over cliëntaantallen en budgetuitputting. Dit is een risico voor het goed volgen van budgetontwikkelingen en het tijdig informeren van gemeenten hierover.	Met de betrokken aanbieders worden aanvullende afspraken gemaakt. Voor jeugdhulpaanbieders die niet volledig via het berichtenverkeer factureren gaat een afbouwscenario gelden voor de inkoop van jeugdhulp.
11.	Inkomsten jeugdhulp dalen nog verder.	Met VWS wordt gesproken over de financiële situatie. Er wordt al lange tijd een lobby gevoerd voor extra middelen.
12.	Door de financiële krapte bestaat de kans dat de grenzen van jeugdhulp sneller opgezocht worden en vaker "daar zijn we niet van" gezegd wordt, waardoor er minder integraal gewerkt wordt.	Beleid integraal vaststellen en integraal naar de financiële middelen kijken.

4. Algemene toelichting begroting Jeugdhulp 2018

De structuur van deze begroting is vergelijkbaar met de begroting 2017. De kosten voor de resultaatovereenkomsten Jeugdhulp met verblijf en Ambulante Jeugdhulp zijn opgenomen in de post regionale jeugdhulp. De kosten voor de overige resultaatovereenkomsten zijn te herleiden tot specifieke posten in deze begroting.

In het licht van de eerder genoemde uitgangspunten is er voor gekozen voor de verdeling van het budget over de verschillende posten binnen de begroting uit te gaan van de realisatie 2016, rekening houdend met de ontwikkelingen in 2017. Om zo te komen tot een realistische begroting voor 2018. Gebaseerd op het gebruik aan Jeugdhulp. In paragraaf 3.2 worden de uitzonderingen hierop nader toegelicht en bijzonderheden verder beschreven.

4.1 Tarieven

Bekostigingssystematiek

Nadat de tarieven 2015 en 2016 gelijk zijn gehouden, is in 2017 een kortingspercentage toegepast van 5%. In de resultaatovereenkomst 2017 – 2019 is afgesproken dat een nieuwe bekostigingssystematiek wordt ingericht. Dit is mede ingegeven door het feit dat de DBC systematiek met ingang van 1 januari 2018 niet meer landelijk ondersteund wordt voor de Jeugd GGZ. Vanaf maart is met de GGZ aanbieders gesproken over de opbouw van de tarieven. Dit heeft geresulteerd in een aantal uitgangspunten die leiden tot een uurtarief op basis van de personele inzet van de aanbieder. De nieuwe bekostigingssystematiek gaat vanaf 2018 gelden voor de GGZ-sector en is er vooral op gericht transparantie te verkrijgen in de kosten voor jeugdhulp. De nieuwe bekostiging is niet ingezet als bezuinigingsmaatregel. Met de aanbieders EED is reeds met ingang van 1 januari 2016 een nieuwe bekostiging afgesproken.

De aanbieders ambulante en verblijf volgen op verzoek van de sector in 2019. De gesprekken over de nieuwe wijze van bekostigen starten eind 2017. TWO Jeugdhulp start voort met ingang van 1 januari 2018 een pilot, die er toe zal leiden dat er meer duidelijkheid ontstaat over de producten in de J&O sector – van oudsher wordt deze sector gefinancierd op basis van een lump sum bekostiging – en het passende tarief bij die producten. Bij de overige aanbieders ambulante en verblijf blijven de tarieven voor de geleverde jeugdhulp gelijk aan 2017 in afwachting van de nieuwe bekostiging.

De begroting van de Coöperatie Jeugd- en Gezinsteams is opgebouwd uit het aantal in te zetten fte's en een klein deel voor organisatiekosten. Voor de begroting 2018 is een verhoging van het tarief per fte doorgevoerd vanwege nieuwe CAO afspraken. Voor de resultaatovereenkomst met de gecertificeerde instellingen, GI's, zijn ook vanwege nieuwe CAO afspraken wijzigingen doorgevoerd.

Productcodes

In aansluiting op landelijke ontwikkelingen worden de productcodes zoveel mogelijk aangepast naar landelijke codes. Dit resulteert in een vereenvoudiging van de productcodes en een vermindering van het aantal productcodes. Een aantal producten worden samengevoegd. Voor een enkel product betekent dit dat vanaf 2018 een lager maximaal tarief geldt.

Een groot deel van de tarieven kennen een eenheid van tijd. Die tarieven die gelden voor een uur, worden meestal gefactureerd per minuut. In het bedrijfsvoeringsprotocol is opgenomen dat de aanbieder het te factureren bedrag naar beneden afrondt. Bij het vaststellen van de nieuwe tarieven zijn deze zodanig afgerond dat 60 minuten gelijk is aan een uur.

4.2 Opvallende zaken per resultaatovereenkomst/onderdeel

Coöperatie Jeugd- en gezinsteams

Dit budget is gebaseerd op de begroting van de Coöperatie Jeugd- en Gezinsteams om gelijkblijvende teams voor de 11 gemeenten te realiseren. Ziekteverzuim en ontwikkelkosten zijn hierin flexibel gemaakt, omdat de verwachting is dat deze posten gedurende de komende 2 jaar (resterende contractperiode) verder zullen afnemen. Tevens is het in 2018 niet uit te sluiten dat tussentijds de begroting moet worden aangepast. Er zijn gedurende 2017 gesprekken tussen de gemeenten en de coöperatie JGT's gevoerd over de taken die de gemeenten hebben belegd bij de JGT's – en die als zodanig ook zijn opgenomen in de resul-

taatovereenkomst – maar waarbij de coöperatie gemotiveerd heeft aangegeven een aantal taken/afspraken (nog) niet te kunnen uitvoeren. Sturing op de doorontwikkeling van de JGT's is door het Pho Maatschappij als prioriteit bestempeld. Het financiële vraagstuk volgt daarbij de inhoudelijke discussie en de aanstaande beleidsformulering.

Het budget voor de JGT's is vanaf 2018 hoger dan 2017 vanwege de afspraak dat de medewerkers (fte's) van Kwadraad en MEE, net als de JGT medewerkers van de andere deelnemende jeugdhulpaanbieders, op basis van een (langdurig) detachingscontract formeel een tijdelijk dienstverband krijgen bij de Coöperatie JGT's. Dit om te voorkomen dat met reguliere, korte detachering 21% BTW extra moet worden betaald.

Regionale jeugdhulp (11 gemeenten)

Hulp aan kinderen met een beperking

De hulp aan kinderen en jeugdigen met een beperking is opgenomen in zowel de resultaatovereenkomst jeugdhulp met verblijf als jeugdhulp ambulante. De hulp vindt plaats in meerdere deelsectoren, waaronder de sector LVB (4 grote aanbieders) en begeleiding (meerdere aanbieders). De jeugdhulp aan kinderen met een beperking heeft relevante wijzigingen ondergaan als gevolg van de transitie/transformatie:

- Een vrijwel gesloten toegang tot de WLZ voor jeugdigen van 8 jaar en jonger. Vrijwel alle instroom is Jeugdwet.
- Door gewijzigde regelgeving na de transitie is sprake van instroom van veel jeugdigen vanaf ongeveer 2 jaar. Dit leidt tot een groter aantal cliënten.
- De door de vier aanbieders in de JGT's ingebrachte capaciteit heeft niet geleid tot afname van de vraag
- De AWBZ is afgebouwd, de jeugdige cliënten zijn geherindiceerd in de afgelopen 1,5 jaar. Landelijk zijn plm. 2500 jeugdigen van de WLZ naar de Jeugdwet gekomen.

In 2016 moesten forse extra budgetten (ruim 8 ton) worden ingezet om wachtlijsten te verminderen. De doorwerking van de extra in zorg genomen cliënten vertaalt zich in verdere tekorten 2017. Nieuwe cliënten zijn gefinancierd met cliëntvolgend budget. Met de vier aanbieders zullen op basis van de begroting 2018 nadere afspraken worden gemaakt met betrekking tot uitnutting, afschaling en wachttijden/lijsten.

Specialistische GGZ

In de begroting 2015 is naast een budgettaire korting van 6,5 % ruim 4 miljoen in deze sector verschoven naar inzet in het JGT. De veronderstelling was dat de werking van het JGT zou leiden tot vermindering van instroom bij specialistische jeugd GGZ. Binnen de specialistische GGZ staat de afname van de instroom niet in verhouding tot de verschuiving van financiële middelen. Dit is deels te verklaren omdat de instroom in de specialistische GGZ van oudsher vooral via de huisartsen loopt. Er is geen significante afname van het aantal verwijzingen via de huisarts. De begroting 2018 voor deze sector is gebaseerd op de realisatie '15, '16 en de prognose 2017. Dit voorkomt financiële verrassingen achteraf, en helpt onnodige wachtlijsten te voorkomen.

Begeleiding

Binnen begeleiding zijn globaal 2 doelgroepen te onderscheiden: jeugdigen met een verstandelijke beperking en jeugdigen met een psychische beperking. De instroom van vooral deze laatste groep groeit de afgelopen jaren. Op zich is dit een ontwikkeling die past bij de gewenste transformatie. In de begroting 2018 is vanwege de beperkte middelen echter niet

geheel rekening gehouden met deze groeiende instroom. De instroom in begeleiding loopt voornamelijk via het JGT.

Expertteam

De kosten van het secretariaat van het expertteam (dat TWO Jeugdhulp adviseert over casussen waarbij de verwijzer niet gecontracteerde jeugdhulp wil inzetten) zijn op dit moment opgenomen in het budget voor de regionale jeugdhulp (11 gemeenten).

Regionale jeugdhulp (13 gemeenten): Veiligheid

De begrote bedragen voor de verschillende onderdelen binnen veiligheid zijn aangepast op basis van de realisatie. De gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem participeren binnen deze resultaatovereenkomst. Zij dragen financieel bij aan de regionale begroting op basis van een driejarig gemiddelde van de werkelijke bestedingen. Voor de begroting 2018 is het gemiddelde over de jaren 2015 en 2016 genomen. In de daarop volgende jaren wordt steeds het driejarig gemiddelde van de voorgaande jaren (t-4, t-3 en t-2) genomen. Voor deze gemeenten geldt vervolgens het volgende: de afwijkingen in het gebruik van jeugdhulp consumptie op basis van een gewogen meerjarig gemiddelde – van minder dan tien procent over- of onderconsumptie t.o.v. de realisatie in deze gemeenten – binnen de kaders van het vereveningsmodel. In geval de afwijkingen hoger uitpakken betalen de beide gemeenten bij, dan wel krijgen zij het teveel betaalde gestorneerd.

Overige Veiligheid

In overleg met de gemeenten bestaat het voornemen de bedragen voor het Jongeren Preventie Team (JPT) en het Crisis Interventie Team (CIT) eenmalig voor 2018 op te hogen. Deze taken worden uitgevoerd door de RDOG HM. Naast deze financiering uit het jeugdhulpbudget, verlenen gemeenten ook subsidie aan de RDOG HM voor het JPT.

Omdat de datum van subsidie-indiening bij gemeenten is geweest (vaak april/mei), wordt het voorgestelde extra benodigde bedrag voor het Jongeren Preventie Team (JPT) en de Crisis Interventie Tea (CIT) in de Jeugdhulp begroting 2018 opgenomen. Door een betere signalering door politie, de toename van meldingen bij Veilig Thuis en een toename van het aantal crisissen geeft de RDOG HM aan dat extra financiële middelen noodzakelijk zijn om de inzet te kunnen (blijven) doen.

Toeleiding gesloten jeugdhulp

De kosten voor toeleiding gesloten zijn apart in de begroting 2018 opgenomen. De toeleiding naar een gesloten plaatsing kost ongeveer drie duizend euro per cliënt. In 2018 wordt bekeken of deze functie op deze wijze behouden moet blijven en worden alternatieven hiervoor onderzocht.

Regionale uitvoeringskosten

De regionale uitvoeringskosten zijn € 1 ton hoger dan beschreven in de notitie Opdrachtgeverschap Jeugdhulp. De hogere projectkosten van 2017 waren van incidentele aard maar een deel daarvan heeft een structureel karakter. Dat geldt met name voor de projectkosten voor monitoring, het automatische berichtenverkeer, wijziging bekostiging en de financiële verantwoording.

Persoons Gebonden Budget

Het budget voor PGB's is ten opzichte van de begroting 2017 gelijk gebleven. Er wordt in 2018 geen daling ten opzichte van eerdere jaren verwacht. Wel is het is de verwachting dat

een daling mogelijk wordt als wachtlijsten en wachttijden normaliseren en cliënten niet vanwege een lange wachttijd een PGB aanvragen.

Lokale kosten (geen regionale verantwoording)

In deze post van de begroting zijn voor het jaar 2018 geen wijzigingen voorzien.

Voortgezet onderwijs compensatie –extra middelen JGT

Deze middelen, oorspronkelijk RAS middelen, zijn niet ingezet voor Jeugdhulp, en vanuit dit perspectief niet meer opgenomen in deze begroting.

JGT inzet Kwadraad en Mee

Dit betreft een verschuiving van lokale subsidie naar regionale inkoop.

4.3 Totaaloverzicht

De volgende uitgaven in de programmabegroting 2018 zijn ten opzichte van de programmabegroting 2017 (v2) naar boven bijgesteld:

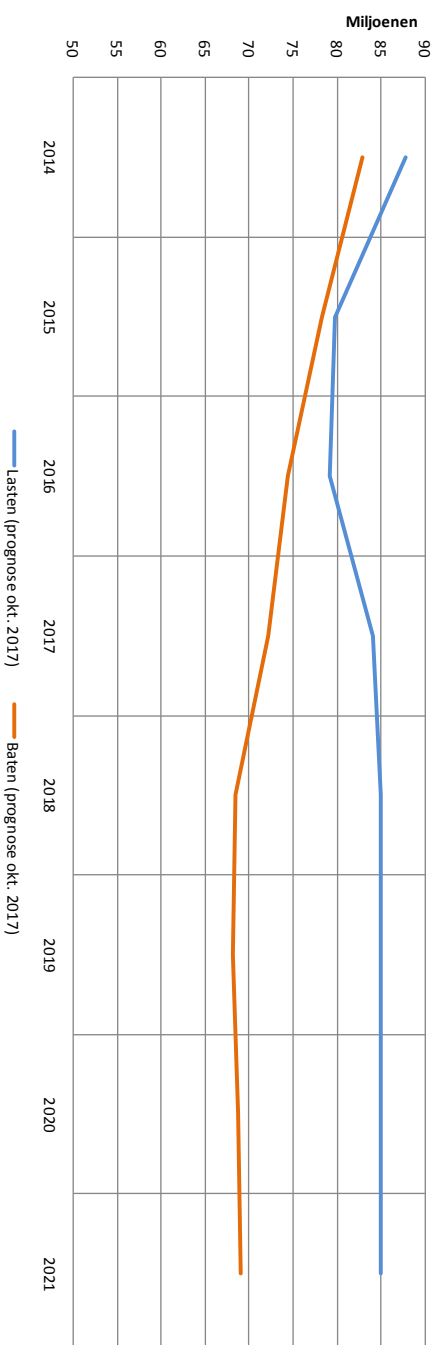
- Regionale jeugdhulp (13 gemeenten)
- Regionale jeugdhulp (11 gemeenten)
- Jeugd- en Gezinsteams
- Regionale uitvoeringskosten

De volgende posten zijn gelijk gebleven:

- Persoons Gebonden Budget
- Lokale kosten

Verhouding baten en lasten jeugdhulp 2014-2021

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten (prognose okt. 2017)	87.822.938	79.751.679	79.106.375	84.026.328	84.915.761	84.915.761	84.915.761	84.915.761
Baten (prognose okt. 2017)	82.935.956	78.241.468	74.468.371	72.109.914	68.467.300	68.185.029	68.665.933	69.021.287

5. Bijlage